

Takva

EN
HAYIRLI
AZIK
Takva

Mayıs 2024
41. Sayı

ŞEYTANDAN KORUNMA YOLLARI

Bilal Özbugday

Şeytandan Korunma Yolları

Bilal Özbuğday

04

Cehennemi Tanımak

Burak Gültepe

10

Habib-i Neccar

Salih Bağırhan

18

22

Dinden Çıkarın Velayetin Kısımları 6

Hüseyin Oral

Kur'an'ın Yaşandığı Evler

Ayşe Ebrar

27

31

Hucurat Suresi Tefsiri

Muhammed Fırat

35

Tabletlerin Tarihi

Burak Eryılmaz

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd, ancak Allah (cc) içindir. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah (cc) kimi hidayete erdirirse onu saptıracak, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Salat ve selam da O'nun, bizlere rehber olması için gönderdiği peygamberi Muhammed'e (sav) olsun.

Bundan önceki yazılarımızda şeytanın hangi silahları kullanarak kullara sirayet etmeye çalıştığını ifade etmiştik. Bu ayki yazımızda ise bunların reçetelerini izah etmeye çalışacağız.

Bu ayki hadis köşesi yazımızda ise, cehennemin dehşeti hakkında bir farkındalık oluşturmak ve sizleri bu azaptan uzak durmaya teşvik etmek istiyoruz.

Aile köşemizde ise Kur'an ve sünnet üzere bir topluluk nasıl oluşturulur veya böyle olmayan bir topluluk nasıl ıslah edilir bu konuyu ele alacağız.

Dergimizin içerisindeki, kıymetli yazarlarımızın, özenle hazırladıkları diğer yazılarımızı da okumanız ve faydalanmanız ümidiyle...

Başarı Allah'tandır.

Velhamdulillahi Rabbil âlemin...

Editör

Takva

Şeytandan Korunma Yolları

Bilal Özbuğday

Rabbimiz, insan ile şeytanın arasındaki mücadeleyi bir imtihan olarak varetmiştir. Bu yüzden bizlere şeytanın özelliklerini anlattığı gibi onun neler ile bertaraf edileceğini de, tuzaklarına karşı nasıl mücadele edileceğini de izah etmiştir. Şeytana karşı çare, Kur'an ve sünnet yolu ile bizlere öğretilmiştir. İnsanın bu mücadelesinde Allah subhanehu ve teala insanı başıboş bırakmamıştır.

Diğer yazılarımızda şeytanın hangi silahları kullanarak kullara sirayet etmeye çalıştığını ifade etmiştik. Bu yazımızda ise bunların reçetelerini izah etmeye çalışacağız.

1) Allah'a Sığınmak

İnsanın şeytan ile mücadelesinin her aşamasında en fazla yapışacağı ve özen göstereceği çare istiaze yani Allah'a sığınmadır. Şeytandan şeytanı yaratan ve ona kıyamete kadar mühlet veren Allah subhanehu ve teala'ya onun vesvesesinden, dürtmesinden, fısıltısından sığınmaktır.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

“Eğer şeytandan bir fitleme seni dürterse hemen Allah'a sığın! Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir. Takva sahipleri, içlerine şeytandan gelen bir saptırıcı fikir doğduğunda Allah'ı anıp hemen gerçeği görürler.”¹

Saptırıcı fikirler diye ayette meali verilen kelime; yani şeytandan insanı günaha sürükleyen bir fısıltı, öfke, günaha düşürmesi, sara benzeri şeyler ile ona dokunmasıdır. Bunların tamamında şeytan insanı helake sürüklemek ister. İnsanoğlu ise bunlardan ancak Allah'a sığınarak kurtulabilir.

Rasulullah (sav) buyurdu ki; **“Şeytan içinizden herhangi birine gelip 'Şunu kim yarattı? Bunu kim yarattı?' der. Neticede de 'Peki Rabbini kim yarattı' der. Şeytan işi bu dereceye vardırıldığında hemen Allah'a sığın. Bu onun vesvesesine son verectir.”²**

Bu hadis, fısıltı ve vesvesenin ilacının istiaze olduğunu gösterir. Şeytan kulun ayağını kaydırmak için ara ara Allah ile ilgili ya da O'nun kaderi ile ilgili hususlarda vesveseler verir. Kul kendisine bildirilmediği konularda ya da Allah'ın açıkladığı ile yetinmediğinde gereksiz sorular ve gereksiz tartışmalara girerek şeytan tarafından vesveseye maruz kalır. Bunun kimden kaynaklı olduğunu farkedemez ise Allah'a sığınmayı aklına getiremez ya da şeytandan olduğunu bilir de istiazeye sarılmaz ise yine şeytanın vesveselerinden nasibini alır ki bu da onun helakine sebep olabilir.

Yersiz ihtilaflar, selefimizin girmedığı ve üstünde durmadığı tartışmalar, günümüzde vakamızda karşılığı olmayan cedeller de bu hususlardan zikredilebilir. Yani şeytan tarafından insana vesvese olarak altın bir tepside sunulan, insanın ise dinindeki hassasiyetinden dolayı yaptığını zannettiği bir takım hususlar, kuruntular...

Öfkenin ilacı da Allah'a sığınmaktır. Geçmiş yazılarda da belirttiğimiz gibi şeytanın etkili silahlarından biri öfkelendirmektir. Çünkü öfkeli insan ne dediğini bilmez. Ağzına ve aklına geleni söyler durur. Ayrıca hadiste de geçtiği üzere sinirlenen adama Rasulullah'ın (sav) bir sözü nakledilmiş olmasına rağmen öfkesinden dolayı kendisinin deli olmadığını söyleyerek Rasulullah'ın (sav) nakledilen sözüne karşılık vermektedir.

¹ [7/ Araf 201]

² [Müslim]

Süleyman bin Sırar'dan nakledilmiştir;

Rasulullah (sav) ile birlikte oturuyordum. İki adam birbirine küfrediyordu. Bir tanesi öfkeden kıpkırmızı olmuş, şahdamarı şişmişti. Bunun üzerine Rasulullah (sav) şöyle buyurdu; **“Öyle bir söz biliyorum ki şayet şu adam onu söylese öfke hali onda kalmazdı. Kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım derse bu hal dağılıp giderdi.”**

Sahabeler adama “Rasulullah (sav), şeytandan Allah'a sığınmanı söyledi” dediler. Bunun üzerine adam “Ben mecnun muyum ki?” dedi.³

Yine aynı şekilde istiaze Kur'an okurken ve namaz kılarken de şeytana karşı en etkili silahlardan biridir. Rabbimiz Kur'an okurken şeytandan sığınılmasını bizlere emretmiştir. Bunun hikmetleri üzerine düşünecek olursak birçok hikmet bulmak mümkün olabilir. Ancak toparlayarak ifade edecek olursak şeytanın insanın kalbine, zihnine atacağı vesveselerden kurtularak, Kur'an'a kendi kalbini ve zihnini açarak üzerine düşünme noktasında olacağını söyleyebiliriz.

Kur'an'ın okunması şeytanın isteme-yeceği bir durum, Kur'an'ın okunduğu ortam ise onun nefret edeceği bir ortamdır. Çünkü bunlar olduğunda ve ondan Allah'a sığınıldığında o kulun üzerinde istediği etkiyi sağlayamamaktadır.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

“Kur'an okuyacağın vakit, o kovulmuş şeytandan Allah'a sığın.”⁴

Kur'an okunduğunda o meclise meleklerin rahmet ve sekineti iner. Şeytan ise uzaklaşarak böylesi ortamdan kaçır. Yine bunun için bir anahtar görevi görecektir olan şey ise istiaze yani şeytandan Allah'a sığınmaktır.

Yine namazda şeytan kula etkili bir şekilde saldırır. Namazda huşuunu kaybettirmek için, kaç rekât kıldığını unutturmak, okuduğunu karıştırmak için saldırılarını ve vesveselerini arka arkaya sıralar. Kulun bu aşamada da bunlardan kurtuluşunun anahtarı istiazedir.

Osman İbnu Ebi'l-As (ra) Rasulullah'a (sav) gelerek “Ey Allah'ın Rasulü! Şeytan benimle namazımın ve kıraatimin arasına girip okuyuşumu karıştırıyor” dedi. Rasulullah (sav) buyurdu ki; **“Bu Hanzeb denen bir şeytandır. Bunun geldiğini hissettin mi ondan Allah'a sığın ve sol tarafına üç kere tükür!”** dedi. Osman İbnu Ebi'l As der ki: “Ben bunu yaptım, Allah subhanehu ve teala onu benden giderdi.”⁵

2) Kur'an'dan Bazı Yerleri Okumak

Şeytanın insanın üzerindeki etkisini kırarak ve onu def edecek şeylerden birisi de Kur'an'ın ayetleridir. Rasulullah (sav) bize şeytana karşı okunacak olan ayetleri öğretmiştir. Bunların okunması halinde şeytanın kul üzerindeki etkisi kiralacaktır.

a) İhlas, Felak ve Nas Sureleri

Rasulullah (sav) her gece yatağına yattığı zaman avuçlarını birleştirerek onlara “Kul huvallahu ahad, Kul eûzü bi-rabbil-felak ve Kul eûzü bi-rabbil-nâs'ı okuyup üfler, başından, yüzünden ve vücudunun ön tarafından başlayarak ulaşabildiği yerlere kadar ellerini sürer ve bunu üç defa yapardı.”⁶

³ [Müslim]

⁴ [16/Nahl 98]

⁵ [Müslim]

⁶ [Buhari, Müslim]

b) Ayetel Kürsi

Ebu Hureyre (ranh) şöyle dedi: Rasullullah (sav) beni ramazan zekâtı olan sada-ka-i fitrı korumakla görevlendirmişti. Bir adam gelip yiyecek şeylerden avuçlamaya başladı. Adamı tuttum ve:

— Vallahi seni Rasullullah'ın (sav) huzuruna götüreceğim, dedim. Adam;

— Şüphesiz ben muhtacım, çoluğum çocuğum ve pek çok ihtiyacım var” dedi. Bunun üzerine ben adamı salıverdim. Sabaha çıkınca Rasullullah (sav);

— **Yâ Ebâ Hureyre! Dün gece tutsağın ne yaptı?”** buyurdu. Ben de;

— Yâ Rasullallah! İhtiyaç içinde bulunduğumu ve çoluk çocuğu olduğunu söyledi, ben de acidim ve salıverdim, dedim. Rasullullah (sav);

— **O sana yalan söyledi, tekrar gelecek.** buyurdu. Rasullullah'ın (sav) bu sözü üzerine tekrar geleceğini anladım ve onu gözetlemeye koyuldum. Adam geldi ve yine yiyecek şeylerden avuçlamaya başladı. Bunun üzerine;

— Seni Rasullullah'ın (sav) huzuruna çıkaracağım, dedim. Adam;

— Beni bırak, çünkü ben gerçekten muhtacım. Çoluk çocuğum da var. Bir daha gelmem, dedi. Ben de acidim ve salıverdim. Sabah olunca yine Rasullullah (sav) bana;

— **Yâ Ebâ Hureyre! Dün gece tutsağın ne yaptı?** diye sordu. Ben de;

— Yâ Rasullallah! Bana yine ihtiyaç içinde bulunduğumu ve çoluk çocuğu olduğunu söyledi, ben de acidim ve salıverdim, dedim. Rasullullah (sav);

— **O kesinlikle sana yalan söyledi, tekrar gelecek** buyurdu. Ben de üçüncü defa gelmesini bekledim. Gerçekten geldi ve yine yiyecek şeylerden avuçlamaya başladı. Onu tekrar yakaladım ve;

— Seni mutlaka Rasullullah'ın (sav) huzuruna çıkaracağım; artık bu üçüncü ve son gelişindir. Bir daha gelmeyeceğine söz veriyorsun, sonra tekrar geliyorsun, dedim. Bu defa bana:

— Beni bırak! Allah'ın seni faydalandıracağı bazı kelimeleri ben sana öğreteyim, dedi. Ben:

— O kelimeler nelerdir, dedim. O;

— Yatağına girdiğinde Ayetü'l Kürsi'yi oku. O takdirde, senin yanında Allah tarafından sürekli bir koruyucu bulunur ve sabaha kadar şeytan sana yaklaşamaz, dedi. Bunun üzerine ben onu salıverdim. Sabah olunca Rasullullah (sav) bana;

— **Tutsağın dün gece ne yaptı?** diye sordu. Ben de;

— Yâ Rasullallah! Allah'ın beni faydalandıracağı birtakım kelimeleri bana öğreteceğini söyledi, ben de onu salıverdim, dedim. Rasullullah (sav);

— **O kelimeler neler?** diye sordu, ben de o kimsenin bana;

— Yatağına girdiğin zaman Ayetü'l Kürsi'yi, “Allahü lâ ilâhe illâ hüve'l-hayyü'l-kayyûm” âyetini başından sonuna kadar oku, senin yanında Allah tarafından sürekli bir koruyucu bulunur ve sabaha kadar şeytan sana asla yaklaşamaz, dediğini söyledim. Bunun üzerine Nebi (sav);

— Bak hele! Kendisi yalancı olduğu hâlde bu sefer sana doğruyu söylemiş. Üç gecedir kiminle konuştuğunu biliyor musun, ey Ebu Hureyre? dedi. Ben;

— Hayır, bilmiyorum, dedim. Rasulullah (sav);

— **O şeytandır!** buyurdu.⁷

c) Bakara Suresinin Son İki Ayeti

Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur; **“Gece Bakara suresinin sonundaki iki ayeti okuyan kimseye bu iki ayet yeterli gelir.”**⁸

“Yeterli gelir” sözünün manasının gece namazı hususunda şeytana ve afetlere karşı olduğu söylenmiştir.

3) İhlâsı Elde Etmeye Çalışmak

Şeytanın zarar veremeyeceği kulların ihlaslı kullar olduğunu daha önce ifade etmiştik. İhlas ile hareket eden yani neyi, niçin yaptığını bilen mümin kullar şeytanın vesveselerine karşı mücadele edebilirler. Çünkü ihlas ile amel etmek demek Allah'ın rızasını her daim düşünerek hareket etmek demektir. Bu durum ise şeytanın amelden payını kesmek anlamına gelir. İhlas kişinin niyetini sadece Allah'a has kılmasıdır. Bu niyet bozulduğunda ise ihlas yitirilmiş olur. İşte o zaman şeytanın amelde ve kişi de çok büyük bir payı olacaktır.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

“İblis, Rabbim! Beni azdırmaya karşılık, andolsun ki yeryüzünde kötülükleri onlara güzel göstereceğim, içlerinde ihlasa erdirilmiş kulların hariç, onların hepsini azdıracağım” dedi.⁹

⁷ [Buhari]

⁸ [Müslim]

⁹ [15/Hicr 39-40]

4) Yalnız Kalmamaya Çalışmak

Yalnız kalan kimseye şeytanın saldırıları da, saldırıların etkisi de artar. Ancak bir topluluk içerisinde bulunan kimse ise şeytanın kendisinde olan etkisini azaltır. Şöyle bir düşüldüğümüzde ilim meclislerinde, sohbet meclislerinde ya da arkadaşlarımızla nasihat edip, hasbihal ettiğimiz ortamlarda şer namına pek bir şey aklımıza gelmemektedir. Ancak nefsimiz ile baş başa kaldığımızda ise şer namına birçok şey aklımıza gelmektedir. Bir cemaate bağlanmak, Müslümanlar ile birlikte hareket etmek şeytanın etkisini kırarak olan hususlardandır. Çünkü şeytan bir kişi ile beraberdir. İki kişiden ise daha uzaktır. Bir kişiye etki etmesi ile, iki kişiye etki etmesi arasında bile bir fark söz konusudur. Topluluk olunması halinde ise etkisi giderek azalmaktadır.

Bununla birlikte insan bulunduğu toplumdan etkilenendir. İyi kimseler ile bir arada bulunduğu iyiliklerini artırarak iyi bir insan, kötüler ile bir arada bulunduğu ise kötülüklerini artırarak kötülerden olabilmeye potansiyeli kendisinde mevcuttur.

Huzeyfe İbnü'l Yeman (ra) şöyle dedi; İnsanlar Allah Rasulü (sav)'e gelecekte meydana gelecek hayırlı işlerden sorarlardı. Ben ise onda vuku bulmak korkusuyla meydana gelecek şerli olaylardan sorardım. Dedim ki; “Ey Allah'ın Rasulü! Bizler müslüman olduktan önce cehalet ve şer içindeydik. Allah bize bu hayrı gönderdi. Bu hayırdan sonra şer var mıdır?”

Allah Rasulü (sav) **“Evet vardır”** buyurdu. Ben “O şer ve fitneden sonra bir hayır ve iyilik var mıdır?” dedim. Allah Rasulü (sav) **“Evet bir hayır ve iyilik vardır. Fakat onun içinde duman vardır”** dedi.

Ben “Onun dumanı nedir?” diye sordum. Allah Rasulü (sav) şöyle buyurdu; **“O topluluk insanları benim sünnetim dışında idare edeceklerdir. Sen onların bazı hareketlerini dine uygun, bazılarını ise muhalif olduğunu görürsün.”**

Ben dedim ki; “Bu hayırdan sonra şer gelecek mi?” Allah Rasulü (sav) şöyle buyurdu; **“Evet Cehennem kapısına çağıran davetçiler olacak. Her kim onlara ıcabet ederse onu cehenneme atacaklar”** Ben dedim ki; “Ey Allah'ın Rasulü! O davetçileri bize vasfet!”

Allah'ın Rasulü (sav) şöyle buyurdu; **“Onlar bizim milletimizden olan ve bizim dilimizle konuşan insanlardır.”** Ben dedim ki; “Ey Allah'ın Rasulü şayet o zamana ulaşırsam, bana ne yapmamı emredersin?” Allah Rasulü (sav) şöyle buyurdu; **“Müslümanların cemaatinden ayrılma ve onların imamlarına itaat et!”**

Ben dedim ki; “Şayet Müslümanların cemaati ve bir imamı olmazsa ne yapayım?” Allah Rasulü (sav) şöyle buyurdu; **“O zaman o grupların hepsinden ayrıl ve azı dişlerinle bir ağacın köklerine sarıl. Ölüme kadar da olsa sen bu hal üzere devam et.”**¹⁰

Rasulullah (sav) batılı ortadan kaldırma noktasında cemaatin etkisini bildiği için sahabesine cemaate yani bir topluluğa tabi olmayı nasihat etmiştir.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

“Rızasını dileyerek sabah akşam rable-rine dua edenlerle olmak için elinden gelen çabayı göster. Dünya hayatının çekiciliğine meylederek gözlerini onlardan çevirme! Bizi anmaktan kalbini gafil kıldığımız, kötü arzularına uymuş ve işi gücü aşırılık olan kimseye boyun eğme!”¹¹

Rabbim! Şeytanın vesveselerinden ve saldırılarından sana sığınırız...

Selam ve dua ile...

¹⁰ [Buhari]

¹¹ [18/ Kehf 28]

Cehennemi Tanımak

Burak Gültepe

Kâfirler İçin Hazırlanmış Olan Ateşten Sakının!¹

Bu yazımda, cehennemin dehşeti hakkında bir farkındalık oluşturmak ve sizleri bu azaptan uzak durmaya teşvik etmek istiyorum. Unutmayalım ki cehennem sadece inanmayanlar için değil, aynı zamanda günahları sebebiyle Allah'ın rızasını kazanamayan mü'minler için de bir tehlikedir.

Cehennemin korkunçluğunu tasvir etmek için kelimeler yetersizdir. Orası, tarifsiz bir ateşin yaktığı, karanlığın ve dumanın kapladığı, feryatların ve çığlıkların yükseldiği bir yerdir. Cehennemliklerin maruz kaldığı azaplar sadece fiziksel değildir, aynı zamanda manevi azaplar da yaşarlar. Umutsuzluk, pişmanlık ve korku Cehennemin en ağır zincirleridir. Bu sebeple nazarlarınıza sunmak istediğim hadis-i şerif şöyledir;

وَعَنِ النَّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا ، قَالَ :
سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، يَقُولُ : « إِنَّ
أَهْلَ النَّارِ عَذَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَرَجُلٌ يُرْضَعُ فِي أَحْمَصِ
قَدَمَيْهِ جَمْرَتَانِ يَغْلِي مِنْهُمَا دِمَاعُهُ مَا يَرَى أَنَّ أَحَدًا أَشَدُّ
مِنْهُ عَذَابًا ، وَإِنَّهُ لَأَهْوَنُهُمَا عَذَابًا » متفق عليه .

Nu'mân İbni Beşîr'den (ra) rivayet edildiğine göre Rasullullah'ı (sav) şöyle buyururken işittim demiştir:

“Şüphesiz kıyamet gününde cehennemliklerin azabı en hafif olanı, ayaklarının altına iki kor konulup da bu sebeple beyni kaynayan kişidir. Oysa o, hiç kimsenin kendisinden daha şiddetli azap gördüğünü zannetmez. Hâlbuki kendisi, cehennemliklerin azabı en hafif olanıdır.”²

Bu dünya bir imtihan yeri ve sonunda ya cennet var ya da cehennem! Bize bu korku yeter de artar. Çünkü insanlar için en dayanılmaz ve katlanılmaz olan azap ateş azabıdır. Birazcık ateşe dokunsak, o anki dayanılmaz acı ve sonrasındaki sızlama bile bize bir ipucu vermektedir ki cehennem dayanılacak bir yer değildir. Bir de bunun ebedi olduğu düşünülürse korku bizim için iyice artacaktır. İçinde ölümün de olmadığını düşündüğümüzde, o acıyı tekrar tekrar tatmaları için deri giydirilecek olması ise kalbimizi titreten korkulardandır. Ebedi bir azabın gerçekliğini idrak edebiliyor musunuz!?

Ve en zoru ise bundan müstağni değiliz. Hem de Kur'an ayetleri Yahudiler ve Hristiyanlardan ziyade biz Müslümanlara seslenmektedir. Bu ayetler biz düşünelim, ibret alalım, korkalım ve önlem alalım diye inmiştir.

Hadis-i Şerifte dehşet bir manzara tasvir edilmektedir: Cehennemdeki en hafif azap gören kimsenin ayağına iki kor parçası konulup da beyni kaynıyorsa –ki ayak ile kafa birbirine en uzak azalardır– ya peki aradaki organların, azaların durumu nasıl olur! Böyle biri ateşten, çektiği azaptan başka bir şey düşünebilir mi? Gecesi gündüzü bu azaptır. Hâlbuki bu kimse en hafif azabı görmektedir. Böylesi bir kimsenin biz olmayacağımızı nereden bilebiliriz!

Cehennemi Tanımayanlar!

Bazı insanlar hadlerini aştı ve şöyle dedi; “Cehenneme milyarlarca insan gidecek, bize yer mi kalır. Az çok imanı biliyoruz, biz kurtuluruz veya az yanar çıkarız” veya “Az yanar çıkarız...” diyerek basit gördüler.

¹ (3/Âl-i İmrân, 131)

² (Buhârî, Rikak 51; Müslim, İmân)

Maalesef insanların bir kısmı böyle düşünmekte ve bunu açıkça dile getirmektedir. Şu ayeti bilseler böyle konuşabilirler miydi:

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ

"O gün cehenneme diyeceğiz: 'Doldun mu?' O da: 'Daha fazlası var mı?' diyecek."³

Evet, Allah'ın milyarlarca insanı cehenneme atmaya da sığdırmaya da gücü yeter; hatta trilyonlarca olsa da buna gücü yeter.

Bu dünyada tövbe edenler için ne güzel; ama tövbe etmeden şirk içinde ölenler için acı bir son vardır. İman ettiklerinde iş işten geçmiş olur. Kâfirler ve müşrikler, cehennemde dua edecekler; Allah'tan oradan çıkmayı isteyeceklerdir. Bu husus şöyle beyan edilir;

"Onlar (cehennemin) içinde (şöyle) fer-yat edip: "Rabbimiz bizi (buradan) çıkar, (şimdiye kadar) yaptığımızdan başka salih bir amelde bulunalım" diyeceklerdir. (Onlara:) "Size orada (dünyada iken), öğüt alabilecek olanın düşünüp ders çıkarabileceği kadar ömür vermedik mi? Üstelik size uyarıcı (elçiler ve davetçiler de) gelmişti. Öyleyse (inkâr ve isyanınız sebebiyle şimdi azabı) tadın; artık zalimler için bir yardımcı yoktur" (denilip istekleri reddedilecektir)."⁴

Bunu iyi tefekkür ve tedebbür etmeliyiz. İnsanların çoğu bu anlatılan korkunç cehenneme girecektir. Önlem almalıyız; Kur'an sarılarak, Allah'a itaat ederek, günahlardan sakınarak, Allah'a da dua ederek uyanık bir hayatın içinde olmalıyız.

Allah'ın Has Kulları Cehennemi Tanırlar!

Gece oldu yattınız uyudunuz. Bir ara susayıp kalktınız veya bir sebepten gözünüze uyku girmedir. Bu uyanmayla beraber başka ne yaparsınız? Ölüm korkusu, ahiret korkusu aklınıza gelir mi? Rahman'ın kullarının aklına bütün bunlar ve daha fazlası gelir. Rabbimiz onları şöyle haber verir:

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

"Onlar, Rablerine secde ederek ve kıyama durarak gecelerler. Onlar: "Ey Rabbimiz! Cehennem azabını bizden sav. Şüphesiz onun azabı devamlıdır" derler. "Şüphesiz o, ne kötü bir karargâh ve ne kötü bir konaklama yeridir."⁵

Rahman'ın has kulları kendilerini asla kurtuluşa ermiş ya da garanti altında hissetmezler. Ümit içinde olmakla birlikte Allah'ın kendileri için ne hüküm vereceğini bilmediklerinden dolayı korku da duymaktadırlar. Bu kullar cehennemi tanımış ve korkmuştur. Kalınacak yerin en kötüsü olduğunu, ebedi olduğunu kesinlikle bilmektedirler. Bu korku onların iliklerine işlemiş ve bundan gecenin karanlığında Allah'a sığınmışlardır. Zaten Allah Teâlâ'da kullarını amelleri vesilesiyle değil, rahmeti sayesinde o güzelim cennetine koyacaktır.

³ [50/Kâf, 30]

⁴ [35/Fâtır, 37]

⁵ [25/Furkân, 64-66]

Ey kardeşim!

Allah'ın övdüğü kullar, cehennemi tanıyan kullardır. Sen cehennemi tanıyor musun? Aynı korkuyu hissediyor ve Allah'a sığınıyor musun...?! Cehennemi tanımadan ondan gereği gibi korkamaz ve sakınmazsın. Yani cennetin yolu cehennemi tanımaktan geçer. Dolayısıyla öncelikle Kur'an ve sünnetten onu tanımaya çalışalım.

“İşte ben onu Sekar'a sokacağım. Sekar'ın ne olduğunu nereden bileceksin? Bırakmayan ve terk etmeyen bir ateştir. İnsanın derisini kavurur; orada on dokuz bekçi vardır.”⁶

Molası olmayan bir azabı tasavvur edebiliyor musunuz? Cehennemde günahkârlara tekrar tekrar deriler verilecektir. Lakin bu yenileme güzelliklerine güzellik katmak için değil; azabı tekrar tekrar tatması içindir!

Seyyid Kutub şöyle der:

“O anlaşılmaz ve kavranmaz derecede müthiş ve korkunç bir şeydir! Sonra onun bazı nitelikleri sayılarak uyandırdığı dehşet ve korku imajı güçlendiriliyor. Okuyoruz: “Geride hiçbir şey bırakmaz, ondan hiçbir şey kurtulmaz. O her şeyi silip süpürür, her şeyi yutuverir, her şeyi yok eder, önünde hiçbir şey duramaz, ardında hiçbir şey koymaz, ondan hiçbir şey paçayı kurtaramaz. Ayrıca o bütün insanların dikkatlerini üzerine çeker, uzaktan belirgin bir şekilde görülür.”⁷

Rabbimiz şöyle buyurur: **“(Ahirette ise) Rablerini inkâr edenler için cehennem azabı vardır. Orası ne kötü ve ürkütücü bir varış durağıdır. Onlar cehenneme atıldıklarında, onun kaynarken çıkardığı uğultuya, homurtuya kulak verirler. (O cehennem) Öfkesinin-şiddetinden neredeyse patlayıp parçalanacaktır. Her bir (kâfir ve zalim) grup onun içine atıldığında, yetkili görevlileri onlara: "Size (bugünleri haber veren) bir uyarıcı gelmedi mi?" diye soracaklardır.”⁸**

Bu ayette Allah'ın ayetlerini örtenlerden ve onların cehenneme gideceklerinden söz edilmektedir. Toplumda kimi ayetler gündem edilirken kimi ayetler hiç gündem edilmemektedir. 'Aman bu ayetleri toplum duymasın, bu ayetler insanların gündemine girmesin' diye bir mücadelenin içerisine girmişlerdir. Sadece camiye ve namaza karışan/hüküm koyan Allah; siyasete, ticarete, eğitime, kılık kıyafet ve hukuka hiç karıştırılmamaktadır. Bu Allah'ın ayetlerini örtmek, örtbas etmek demektir. Böyleleri cehennemin kaynaması ve uğultusuyla bile perişan olacaklardır.

Ne mutlu Allah'a yetki sınırlandırması getirmeyenlere! O müminler hayatın tamamında Allah'ın sözünün/hükmünün geçmesi gerektiğini bilirler.

“Cehennemliklerle cennetlikler bir değildir. Muratlarına erecek olanlar ancak cennetliklerdir.”⁹

“Onlar, iliklere işleyen bir ateş ve bir kaynar su içindedirler. Ne serin ne de yararlı olan zifırî bir gölge içinde! Çünkü onlar, bundan önce (dünyada varlık içinde) sefahata dalmış ve azgın kimselerdi. Büyük günah üzerinde ısrar ediyorlardı.”¹⁰

⁶ [74/Müddesir, 26-31]

⁷ [Fî zilâl'il Kur'an]

⁸ [67/Mülk, 6-8]

⁹ [59/Haşr, 18]

¹⁰ [56/Vâkı'a, 42-46]

"Ateş, (cehennemin korkunç alevleri) onların yüzlerini yalayarak yakacak da onun içinde onlar, (etleri sıyrılmış olarak sırttan) dışlarıyla kalacak (ve çaresiz kurtuluş için yalvarmaya başlayacaklardır)"¹¹

"Onlar, kendisiyle (cehennem ateşiy-le) alabildiğine kaynar hale getirilmiş (pis) su arasında (çaresizce zahmet ve zillet içinde) dönüp kıvranacaklardır."¹²

Cehennemde sadece ateş azabı yoktur, soğuk azabı da vardır. Adı da zemheridir. Yani soğukluğu çok şiddetlidir ve bir an bile dayanılmaz. Bunun yanında onlara ikram olarak: **"Bu perişanlığın ardından cehennem azabı gelecek; orada onlara kanlı ve irinli su içirilecek. Onu yudumlamaya çalışacak fakat boğazından geçiremeyecektir. Ona her yönden ölüm gelecek fakat ölmeyecek, arkasından da şiddetli bir azap gelecektir."¹³**

Rasulullah (sav) şöyle buyurdular; **"Güneş tutuldu. Resulullah namaz kıldırıldı. Sonra 'Bana cehennem gösterildi. Bugünkü kadar kötü ve dehşet verici bir manzarayı ömrümde görmedim!' buyurdu."¹⁴**

"(Cehennemliklerin yiyeceği olan) zakkumun bir damlası dünyaya düşmüş olsaydı dünyadakilerin geçim kaynaklarını mahvederdi. Peki ya yiyeceği zakkum olan nasıl dayanacak!"¹⁵

İbret Alıyor Muyuz?

Onun yakıtı gazdır, kömürdür denmiyor. Dikkat! O cehennemin yakıtı, insanlar ve taşlar olan bir ateştir. İçindekileri de çepeçevre kuşatmıştır.

"Yakıtı insanlarla taşlar olan ve kâfirler için hazırlanmış bulunan o ateşten sakının."¹⁶

"Biz, cehennemi kâfirler için bir zindan yaptık."¹⁷

Sahabeler ile bizler arasında dağlar kadar fark vardır; onlar Rasulullah'ın (sav) yanında olmalarına, beraber cihad etmelerine rağmen cehennem korkuları büyüktü. Bizim ise amellerimiz zayıf olmasına rağmen cehennem korkumuz küçük... Sizce böyle bir durumda kimin korkusu daha büyük olmalı?

Rabbimiz şöyle buyurur:

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا

"Sizden ona (cehenneme) uğramayacak hiç kimse yoktur. Bu, Rabbinin kesin olarak üzerine aldığı bir karardır."¹⁸

Bu ayet nazil olunca Abdullah bin Revaha (ra) evine gitti ve ağlamaya başladı. Hanımı geldi, o da ağladı. Hizmetçisi geldi, o da ağladı. Sonunda bütün ev halkı gelip ağlamaya başladı. Gözyaşları biraz kesilince Abdullah "Ey ailem, sizi ağlatan nedir?" diye sordu. Onlar da: "Bilmiyoruz, senin ağladığını görünce biz de ağlamaya başladık" dediler.

¹¹ (23/Mü'minûn, 104)

¹² (55/Rahman, 44)

¹³ (14/İbrahim, 16-17)

¹⁴ (Buhârî)

¹⁵ (Tirmizî)

¹⁶ (2/Bakara, 24)

¹⁷ (17/İsrâ, 8)

¹⁸ (19/Meryem, 71)

Abdullah: "Rasulullah (sav) içinde Aziz ve Celil olan Rabbimin cehenneme gireceğimi haber verdiği ama oradan çıkacağımı bildirmedığı bir ayet nazil oldu. İşte beni ağlatan budur..." dedi.

Şimdi şu soruyu sormak lazım; "Bu ayeti okuyup da hiç ağladığınız oldu mu? Cehennem korkusu sebebiyle uykunuzun kaçtığı geceleriniz, ağlayarak secdeye kapandığınız gizli anlarınız oldu mu...?"

Evet, bedenimizde en önemli yer kalptir ama kalp etkilendiğinde vuracağı ilk yer gözdür. Gözyaşı döken kimsenin kalbinin de ince olduğuna delalet eder. Şimdi ashaba dikkatli bakın!

Rasulullah (sav) ashabına benzeri hiç duymadıkları bir konuşma yaptı, şöyle buyurdu; **"Cennet ve cehennem gözlerimin önüne serilip bana gösterildi. Hayır ve şer açısından bugün gibisini görmedim. Eğer sizler benim bildiklerimi bilseydiniz az güler çok ağlardınız"** buyurdu. Resulullah'ın ashabına bundan daha ağır gelen bir gün olmamıştı. Başlarını örterek hıçkırığa hıçkırığa ağladılar.¹⁹

Onlar, Allah'a iman etmiş, Nebisini görmüş ve desteklemiş, karşısına oturmuş nasihatlerini dinliyorlardı. Dinledikleri şeylerden ötürü, bu tehdidin içinde olduklarını bilip ağladılar, kendilerini müstağni görmediler. Söylenenler hemen tesir etmiş olmalı ki üzerlerine üzüntü çöktü. Bu da kalplerinin katı olmayıp yumuşak olduğunun bir göstergesidir. Bizde ise bunların birçoğu yok, yani güzel amellerimiz pek az ve onlardan daha çok bu tehditlerin muhatabıyız. Ama gözlerimizden yaşlar akıyor. Çünkü kalpler katılaşmış, göz pınarlarımız kurumuş. Rabbim kalplerimizi ıslah eylesin. Zira kurtuluşumuz buna bağlı.

¹⁹ [Müslim]

Cehenneme giren insanlar dehşetli bir korkuya kapılacaktır. Cehennem azabını tattıklarında ise ilk isteyecekleri şey oradan çıkmaktır. **"Rabbimiz, bizi (ateşin) içinden çıkar, eğer yine (inkâra) dönersek, artık gerçekten zalim kimseler oluruz."**²⁰ Lakin onların bu isteklerine şöyle cevap verilir: **"Aşağılık içinde kalın orada, artık benimle konuşmayın!"**²¹ Böylece cehennemden çıkamayacaklarını anlarlar.

Bu dünya nimetlerini tadan akıllı bir insan ölüp yok olmayı istemez. Ateşte kalıcı olmak, ateşin içinde kıvranmak ise bu düşünceyi değiştirir: **"Ey Malik (bekçi), Rabbin bizim işimizi bitirsin" diye haykırdılar.**²² Evet cehennem bekçisi Malik'i aracı kılmak isterler. Çünkü artık Rableri onlarla konuşmamaktadır. Acaba Malik, eziyetin ve çilenin doruk noktasına ulaşmış bu insanlara ne cevap verir? Ayetin devamı şöyle: **"Siz böyle kalacaksınız" der.**

Subhanallah! Bitmeyen binlerce seneyi hayal edebiliyor musunuz! Ebedi kavramını tam olarak algılayamıyoruz sanırım. Bu ebedi azabın içinde cehennemliklerin artık tek bir istekleri kalıyor. Her gün binlerce derecede yandıkları azabın biraz hafiflemesini istiyorlar. Çok da değil sadece bir gün...! **"Ateşin içinde olanlar, cehennem bekçilerine dediler ki: 'Rabbimize dua edin; azabtan bir günü (olsun) bize hafifletsin.'"**²³

'Belki isteklerine olumlu cevap verilebilir, bir gün hafiflesin azapları sonra arttırılır, zaten kaçacak yerleri yok, bir gün mola verilebilir' diye düşünenler olabilir. Lakin bekçiler onlara der ki: **"Size kendi Resulleriniz açık belgelerle gelmez miydi?" dediler. Onlar: 'Evet' dediler. (Bekçiler:) 'Şu hâlde siz dua edin' dediler. Oysa kafırların duası, çıkmazda olmaktan başkası değildir."**²⁴

²⁰ [23/Mü'minun, 107]

²¹ [23/Mü'minun, 108]

²² [43/Zuhruf, 77]

²³ [40/Mü'min, 49]

²⁴ [40/Mü'min, 50]

Birde şunu düşünün! Dünyada iken bir yakınınız, sevdiğiniz cehennemden size sesleniyor. Bir bardak su dök diyor. Acaba acır mıydınız? **“Cehennemlikler de cennetliklere, “Ne olur, sudan veya Allah'ın size verdiği rızıktan biraz da bizim üzerimize akıtın” diye çağırırlar. Onlar, “Şüphesiz, Allah bunları kâfirlere haram kılmıştır” derler.”**²⁵

Şüphesiz, sözün bittiği yerdeyiz. Kimse cehennemliklerin gözünün yaşına bakmıyor. Yüce Allah, şeytanın bile duasına icabet etmişken, ona süre vermişken cehennemdekilerin en ufak isteklerine bile cevap vermemekte, melekleri de olumsuz cevaplar vermektedir. Çünkü bu, dünyada Allah'ın ayetlerini inkâr etmenin ve yalanlamanın kötü neticesidir.

Cehennemden Allah'a Sığın!

“Sabah namazını kıldığında hiç kimseyle konuşmadan önce yedi defa 'Allahumme ecirni minennar: Allah'ım, beni cehennem ateşinden koru' de. Eğer o gün ölürsen, Allah senin için cehennem ateşinden koruyucu bir berat yazar. Akşam namazını kıldığında hiç kimseyle konuşmadan önce yedi defa 'Allah'ım, beni cehennem ateşinden koru' de. Eğer o gece ölürsen Allah senin için Cehennem ateşinden koruyucu bir berat yazar.”²⁶

Bu ve buna benzer hadisleri öğrenmemiz, bizde şevk uyandıracaktır. Çünkü mükâfatı bilmeden amel işleyen kimsenin bir süre sonra sıkılıp vazgeçmesi olasıdır. Uyanık bir kalbe sahip olan ve bu hadisi bilen bir kimse ise ameli hiç bırakmayacaktır. Çünkü Allah'ın Rasülü (sav) böyle bir müjdeyi vermişse kişi, tevhid üzere şirke de sapmadan Rabbine kavuşabilirse, umarız bu hadisin güzel mükâfatına muhatap olacaktır.

Allah Teâlâ mü'min ve kâfir fark etmez bütün insanlığı cehennemi ile korkutmuştur. İşte bize düşen bu korkuyu gerçekten bu dünyada hissetmektir. Hiç şüphesiz Allah'ın vaadi haktır. Kimileri uzak görse de bu dünya sona erecek, hesap görülecek ve cehennem harlanacaktır. Kâfirler ve isyankârlar oraya kesin atılacaklar ve kaynar su ile ateş arasındadır kıvranıp duracaklardır. Bu anlatılanlar kesinlikle hikâye değildir. Allah muhafaza! O halde kardeşim, ateşten nasıl sakınmak gerekiyorsa öylece sakın! Ümit ve korku içinde bir dua halin, ruh halin olsun. Yalvar yakar bir şekilde dua et! Rabbim bizlere hakkıyla kendisinden korkmayı nasip eylesin.

Cehennemden Korkan ve Sakınanlar Ne Yapmalı?

Yüce Rabbimiz ise bizi cehennemden sakındırmıştır. Oranın ne kadar korkunç ve dehşetli bir yer olduğunu birçok ayette bildirmiştir. Bu cehennemden bir kurtuluş yolu vardır ki, o da 'muttaki' olmaktır. Yani Allah'tan korkmak/karşı gelmekten sakınmaktır.

وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ
سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ

“Günahın açığını da gizlisini de terk edin. Çünkü günah işleyenler, yaptıklarının cezasını mutlaka çeceklerdir.”²⁷

Bir insan öncelikle şirki öğrenmeli ve şirkten tövbe edip beri olmalıdır. Sonra da tevhide sarılmalı ve ölünceye kadar bu minval üzerinde devam etmelidir. Günahın küçüğünü büyüğüne, gizlisini açığını Allah için terk et! Rabbimiz şöyle buyurur: **“Artık kim zerre ağırlığına hayır işlerse, onu görür. Artık kim zerre ağırlığına bir şer (kötülük) işlerse, onu görür.”**²⁸

²⁵ [7/A'râf, 50]

²⁶ [Ahmed b. Hanbel, Müsned]

²⁷ [6/En'âm, 120]

²⁸ [99/Zilzâl, 7-8]

Tartı hafif gelirse ne olur biliyor musunuz? Rabbimiz şöyle buyurur: **“Ama kimin de tartıları hafif gelirse, işte onun anası (varacağı yer) Hâviye'dir. Sen Hâviye'nin ne olduğunu ne bileceksin? O, kızgın bir ateştir.”**²⁹

İşin ne kadar ciddi olduğunu ve zor olduğunu beyan eden şu hadise bir kulak verin;

Allah Teâlâ: **“Ateşe girecekleri insanların arasından çıkar!”** buyurur. Âdem (as): **“Yâ Rab! Ateşe gönderileceklerin miktarı ne kadardır?”** diye sorar. Allah Teâlâ: **“Her bin kişiden dokuz yüz doksan dokuzu!”** diye cevap verir. İşte o an, küçücük bir çocuğun bile korkudan bir anda ihtiyaç hâline gelivereceği,³⁰ bütün hâmile kadınların çocuklarını düşüreceği vakittir. O vakit insanları sarhoş gibi görürsün, hâlbuki onlar hiç de sarhoş değildirler, lâkin Allah'ın azabı çok şiddetlidir.³¹⁻³²

Çünkü her 1000 kişiden 999'u cehenneme gidecek, yalnızca 1 kişi cennete girecektir. İşte böylesi ürpertici, büyük bir imtihanın içindeyiz. Ne var ki bu tehdit sanki başka bir varlığa yapılmış biz de uzaktan izliyoruz. Dolayısıyla ne kalbimiz ürpeyor ne de gözlerimiz yaşıyor.

Şu ayette anlatılan insanların yerinde olduğunuzu bir an düşünün, bir tarafta cennete girememenin üzüntüsü varken diğer tarafta cehenneme girme ihtimaliniz var: **“Onlar henüz cennete girmemişlerdir, ama bunu ummaktadırlar. Gözleri cehennem halkından yana çevrilince: 'Rabbimiz, bizi zalimler topluluğuyla birlikte kılma' derler.”**³³

Rabbimizden durumumuzu ıslah etmesini ve afiyet dileriz. Allah'ım! Kalbimizin katılığını Sana şikayet ederiz. Bizi razı olduğun duruma getir ve bundan sonra da bir sapma olmasın. Şüphesiz sen her şeye Kâdir'sin.

“Allah'ım! Cehennem azabından ve kabir azabından, hayat ve ölüm fitnesinden, Mesih Deccâlin fitnesine uğramaktan sana sığınırım.”³⁴

Âmin.

²⁹ (101/Kâria, 8-11)

³⁰ (73/Müzzemmil, 17)

³¹ (22/Hac, 2)

³² (Buhari ve Müslim)

³³ (7/A'râf 46-47)

³⁴ [Müslim]

Takva

Habib-i Neccar

Salih Bağırgan

Habib-i Neccar'ın Vasıfları

1) Koşan Adam

Allah'ın arzından sahte ilahların yaygınlaştığı, kullara yapılan kullukların aşıkardığı, şehvi arzuların tavan yaptığı, günahların kalpleri etkisiz hale getirdiği, izzeti ve medeniyeti İslam dininden başka dinlerde arandığı şu zamanda; Allah'ın kendisine rahmet ederek İslamla şereflenmiş, kullara kulluğu reddedip Allah'a kul olma hakikatini idrak eden kimselere büyük sorumluluklar ve görevler düşmektedir. Hidayet rehberimiz Kur'an Kerim, rasullerin başta olmak üzere hidayet kandillerin zifri karanlık olduğu dönemlerde ne gibi bir mücadelenin içerisinde olduklarını bizlere bildirmektedir. Bazı yerlerde ise isim vermeyerek tarihte batıl ile mücadele eden kişilerin vasıflarını haber vererek onlar gibi olmamız istenmektedir. Bu yazımızda ise Yasin süresinde anlatılan bir kişinin mücadelesini anlatmaya ve bu kıssasının bizlere sunduğu mesajları hatırlamaya çalışacağız.

Allah (cc) şöyle buyurmaktadır:

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَا قَوْمِ
اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ
اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ
اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ
عَاتَّخِذْ مِنْ دُونِهِ إِلَهًا إِنْ يُرِدِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِ
عَنْ شَفَاعَتِهِمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونَ
إِنِّي إِذَا لَفَى ضَلَالٍ مُبِينٍ
إِنِّي أَمِنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ
قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ
بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ

"Derken şehrin öbür ucundan bir adam koşarak geldi. "Ey kavmim! dedi, bu elçilere uyunuz!" Sizden herhangi bir ücret istemeyen bu kimselere tâbi olun, çünkü onlar hidayete ermiş kimselerdir. Bana ne olmuş ki, beni yaratana ibadet etmeyecekmişim! Hâlbuki hepiniz O'na döndürüleceksiniz. O'ndan başka tanrılar mı edineyim? O çok esirgeyici Allah, eğer bana bir zarar dilerse onların (putların) şefaati bana hiçbir fayda vermez, beni kurtaramazlar. İşte o zaman ben apaçık bir sapıklığın içine gömülmüş olurum. Şüphesiz ben, Rabbinize inandım, beni dinleyin. Ona: 'Cennete gir' denilince "Keşke, dedi, kavmim bilseydi!" Rabbimin beni bağışladığını ve beni ikrama mazhar olanlardan kıldığını!"¹

20. ayetten önce ayeti kerimede Allah (cc) Rasulüne hitaben kendi döneminde var olan arap müşriklerine kasaba halkının durumunu anlatmasını istemiştir. Ayette geçen kasabadan maksat müfessirlerin büyük çoğunluğuna göre Antakya'dır. Bu kasabaya önce iki rasul gönderilmiş halk tarafından yalanlanınca ardından bir rasul daha gönderilmiştir. Rasuller kendilerine vahyedilen dinin asıllarını anlattıklarında halk, tekrardan onlarla batıl mücadelelerini sürdürmeye devam etmişler ve daha ileriye giderek anlattıkları tevhid davetinden vazgeçmezlerse taşlanacaklarını ve şiddetli bir çatışmanın olacağını dile getirmişler hatta gönderilen elçileri öldürme planlarına bile girişmişlerdi. İşte bu esnada daha önceden tevhidin hakikatini anlayan bir kimse rasullere zarar gelmesinden endişe ederek şehrin bir ucundan şehrin merkezine koşarak halkına şöyle dedi;

¹ [36/Yasin 20-27]

"Derken şehrin öbür ucundan bir adam koşarak geldi. "Ey kavmim! dedi, bu elçilere uyunuz!" Sizden herhangi bir ücret istemeyen bu kimselere tâbi olun, çünkü onlar hidayete ermiş kimselerdir."

Ayeti kerimede Allah (cc) adam diye tanımladığı kişinin ismini zikretmemiştir. Belirsiz bir kelime olan رجل/Adam şeklinde zikretmiştir. Bu sebeple Allah'ın ismini zikretmediği kişinin hali ve şekli bizim için önemli değildir. Önemli olan adamın yaptığı iş, mücadelesidir. Müfessirler ayette geçen kim olduğuna dair ihtilaf etmiştir. İbn Abbas'a göre bu kişi Habib-i Neccar (Marangozluk işi yapan kişi), Sevri'ye göre Habib bin Mürri, Suddi'ye göre Kassar'dır. (Allahu Alem)

Vehb (ra) dedi ki: "Habib cüzzamlı² idi, evi de şehrin en uzak kapılarından bir kapının yakınında idi. Yetmiş yıldan beri putlara ibadet ediyor, onlara dua ediyordu. Belki bu putlar ona acırlar ve bu hastalığını giderirlerdi, fakat onun bu duası kabul olmadı. Elçileri görünce, elçiler kendisini Allah'a ibadete çağırdılar. O: "Peki bir delil (mucize, belge)niz var mı?" deyince elçiler: "Evet" dediler. "Biz gücü her şeye yeten Rabbimize dua ederiz ve senin bu hastalığını iyileştirir." Adam: "Bu gerçekten hayret edilecek bir iştir" dedi. Ben bu putlara yetmiş yıldan beri benim bu hastalığımı gidermeleri için dua edip duruyorum, onlar buna güç yetiremediler. Sizin Rabbiniz bu işi bir sabah vaktinde nasıl giderebilecek? Onlar: "Evet, bizim Rabbimiz dilediği her şeye güç yetirendir. Bu putların ise hiçbir fayda ve zararı yoktur" dediler. O da onlara iman etti, onlar da Rabblerine dua ettiler. Allah da onun hastalığını iyileştirdi. Daha önce onda sanki bu hastalık hiç yokmuş gibi... İşte o vakit para kazanmaya koyuldu. Akşam olunca kazancını sadaka olarak dağıttı. Yarısını çoluk çocuğuna yedirdi, geri kalan yarısını da tasadduk etti. Kavmi elçileri öldürmek isteyince kavmine varıp "Ey kavmim! Elçilere tabi olun, dedi."³

Velhasıl bu kişi kendi toplumuna Allah tarafından gönderilen elçilere tabi olumasını söylüyordu. Çünkü gönderilen bütün elçilerin din adına söyledikleri şeyler Allah'tan gelen bildirilerdi. Bir insanoğlunun hevası yada kendi fikri değildi. Allah katından gelen vahye tabi olmak aklın ve fitratın bir gereği idi. Yanlış ve eksik olması söz konusu değildi. Kendilerine gönderilen elçilere uyan kimseler aslında Allah'a uymuş, tabi olmayanlar ise Allah'tan gayrılarına uymuş sayılırlar.

Bu elçilere uyulmasının gerekliliğinden bir tanesi de onların çabaları ve mücadeleleri herhangi bir çıkara ve menfaate binaen değildir. Ecirlerini ve mükâfatlarını yalnız Allah'tan beklemektedirler. İşte bu davranış bütün rasullerde de görülmektedir. Bunlardan bazıları;

a) Nuh (as)

وَيَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ

"Ey kavmim! Allah'ın emirlerini bildirmeye karşılık sizden herhangi bir mal istemiyorum. Benim mükâfatım ancak Allah'a aittir."⁴

b) Hud (as)

يَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ
فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ

"Ey kavmim! Ben, ona (peygamberliğe) karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, beni yaratandan başkasına ait değildir. Hâla aklınızı kullanmıyor musunuz?"⁵

² (Cilt hastası)

³ (Kurtubi)

⁴ (13/Hud 29)

⁵ (13/Hud 51)

c) Muhammed (as)

“De ki: Ben sizden bir ücret istemişsem, o sizin olsun. Ücretim yalnız Allah'a aittir. O, her şeye şahittir.”⁶

Allah'ın dini yüce bir dindir. Dinin hakikatleri ve gerçekleri para ile anlatılmaz. Ecir ve mükâfat alemlerin Rabbinden istenir. Günümüzde nice din adına konuşan kişiler vardır ki dinin gerçeklerini menfaatsiz olarak gizlemeden açıklaması gerekirken maaş lesef maaş uğruna bırakın gerçekleri anlatmayı hakkı gizleyip, batılı hak gibi anlatır hale geldiler. Allah (cc) ise bu vasıfta olan kimseleri şöyle tazir etmektedir;

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ
بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ
وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ

“İndirdiğimiz açık delilleri ve kitapta insanlara apaçık gösterdiğimiz hidayet yolunu gizleyenlere hem Allah hem de bütün lânet ediciler lânet eder.”⁷

Ayette zikredilen adamın koşarak kavminin huzuruna gelip “Ey Kavmim” şeklinde hitap etmesi mücadelesinin, samimiyetinin ve şefkatinin bir göstergesidir. Aynı kasabada yaşayan ailesine, uzak-yakın akrabalarına, dostlarına ve komşularına acıdığını, onlar hakkında üzüldüğünü ve onların da kendisi gibi hidayete erişmeleri için nasıl seferber olduğunu görmekteyiz.

Peki, biz bu işin neresindeyiz?

Anlamak, tefekkür etmek ve amel etmek ümidi ile...

⁶ [27/Sebe 47]

⁷ [2/Bakara 159]

Takva

Dinden Çıkaran Velayetin Kısımları 6

Hüseyin Oral

Son zamanlarda birçok karışık anlayışın oluşmasına yol açtığı için Vela ve Bera akidesine zıt olan fakat kişiyi dinden çıkarmakla birlikte büyük bir günahın içine düşmekten alıkoymayan bazı meselelerin izahı artık bir zorunluluk oluşturmuştur. Bu konulara detaylıca yer vermek suretiyle birçok yanlış düzeltmeyi amaçladığım bu yazımda da vela ve bera akidesine zararı büyük olan birkaç meseleye daha temas edeceğim.

Vela ve beraya aykırı olduğu için her müminin en çok dikkat etmesi gereken davranışlardan biri de kâfirlere benzeme konusudur. Rasulullah (sav) “Kim bir kavme benzerse o da onlardandır” diye buyurmuştur. Bu hadisi bilmeyenimiz neredeyse yok gibidir. Kâfirlere ibadetlerinde, gelenek ve göreneklerinde, kılık kıyafet ve dış görünüşlerinde benzemek kesinlikle haramdır.

Şeyhülislam ibn Teymiyye der ki: “İç âleminde kâfirlere sevgi ve hayranlık duyan kimsenin dışa yansıyan hallerinde bu sevgi ve hayranlığı yansıtmaktan kaçınamayacağı gibi, kişinin sadece dışa yansıyan bazı hallerinde kâfirlere benzemesi, iç âleminde de bir benzeşmeye sebep olur. Bir nevi sevgi, hayranlık ve bağlılık oluşturur. Bu insanların kolayca hissettikleri ve tecrübe ettikleri bir şeydir.”

Kılık kıyafetlerinde, saç traşlarında, mimiklerinde konuşma tarzlarına ve dışa yansıyan birçok hallerinde kâfirlere taklit eden bazı gençlerin kâfirlere taklit etmelerinin altında yatan sebepler araştırılacak olsa altından kâfirlere duydukları hayranlık, sevgi ve özentiler çıkacaktır.

Mennavi (rh) der ki: “Kim bir kavme benzerse yani onlar gibi giyinirse onların davranış biçimine göre davranırsa ve onların belirledikleri menhecten ve yoldan giderse dışı ve içi birbirine uyum sağlamış olarak hakiki bir şekilde kâfirlere benzemiş demektir.”

Mümin daima seçici olmak zorundadır. Kâfirlere benzemenin sadece dinlerinde ve ibadetlerinde benzemek olduğu düşüncesi tamamen yanlıştır. Sadece kâfire ait olup onların hayat tarzını yansıtan ve ilk görüşte kâfirlere anımsatan her eylem, her kılık kıyafet modeli, anımsattığı benzerliğe binaen haram olmaktan uzak değildir.

Kâfirlere benzeme konusunda çokça sorulan sorulardan biri de hangi benzerliklerin kişiyi dinden çıkardığı hangilerinin ise dinden çıkarmadığı sorusudur. Bu meseleyi islam uleması iki kısımda değerlendirmiştir. Birinci kısım dinden çıkaran, ikinci kısım ise dinden çıkarmayan benzerliklerdir.

İslam Dininden Çıkaran Benzeme Şekli:

Kafirlerin dini bir ritüel olarak giyininip kuşandıkları şeyler veya üzerlerinde bulundurdıkları işaretlerdir. Haç işareti takmak, zünnar kuşanmak, buda ve benzeri putların kolyelerini veya farklı takılarını takmak gibi şeyler bir mümini dinden çıkaran benzeme şekline dâhildir. Çünkü bu saydıklarım kâfirlerin batıl dinlerinin bir gereği olarak yaptıkları şeylerdir.

Dinden çıkarmayan benzeme şekli ise kâfirlerin batıl dinlerinin bir gereği olmayıp sadece dünyalık adetlerine ait olan ilk görüşte hemen kâfirlere akla getiren giyim kuşam ve adetleridir.

İmam Müslim'in Abdullah b. Amr b. As (ra) dan rivayet ettiğine göre Amr b. As şöyle demiştir: "Rasulullah (sav) benim üzerimde sarıya boyanmış iki elbise görünce 'Şüphesiz ki, bunlar kafirlerin giysilerindendir, sen onları giyme' diye buyurdu."

Hadisin başka bir rivayeti ise şu şekildedir: "Bunu giymeni sana annen mi emretti?" diye sorunca "Onları yıkayayım mı?" diye sordum da "Hayır o iki elbiseyi de yak" diye buyurdu.

Rasulullah (sav)'in sakal uzatmayı ve sakalı boyamayı emrettiği hadisler bakılırsa daima "Mecusilere muhalefet edin veya Yahudilere muhalefet edin" şeklinde ifadelerle emrettiği görülür.

Bu rivayetlerden açıkça anlaşıldığına göre bir müminin üzerine giydiği giysinin kâfirlerin giysilerine benzemesi bile onlarla benzeşme sayılmıştır. Dış görünüşte dahi kâfirlere muhalefet etmek islam şeriatının bir emridir ve yerine getirilmesi gereken bir ibadettir.

Bazı bidat ehli kimseler kâfirlere benzeşmenin sadece kasıt işi olduğunu eğer benzeme kastıyla bir şey yapılmazsa benzeme sayılmayacağını iddia ederler. Onların birçok batıl görüşlerinde olduğu gibi bu görüşlerinde de baştan sona batılı savundukları açıktır.

Kâfirlere benzeme ile ilgili olan hiçbir hükümde kasıt şartı getirilmemiştir. Bir kimşenin ibadetlerinde veya adetlerinde kâfirlere has olan bir şeyi yapması kalbiyle niyet etmese de veya kastım başkaydı diye kendini savunmaya kalksa da benzeme sayılır.

Abdullah b. Amr b. As'ın rivayet ettiği hadiste de bu açıkça görülür. Abdullah üzerine giydiği elbiseyi kâfirlere benzeme kastı ile giymiş değildir. Buna rağmen Rasulullah (sav) ona giydiği elbisenin kâfirlere has bir elbise olduğunu beyan etmiş Abdullah'a da bunu hangi niyetle giydiğini sormamıştır.

Kâfirler tarafından icad edilmiş olsa bile, hem kafirlerin hem de müminlerin kullandıkları veya giyinip kuşandıkları her şeyi kullanmakla ya da giyinip kuşanmakla herhangi bir benzerlik oluşmaz. Örneğin otomobil kullanmak, gözlük, eldiven, saat takmak, ayakkabı, terlik giymek hiç kimseyi belirli bir kâfir sınıfına benzetmez. Bunların birçoğu kâfirlerin icadı olsa bile neredeyse tüm insanlar tarafından kullanılmakta ve kâfirlere aidiyet ifadesi taşımamaktadır. Benzeşmeyi sağlayan şey ise sadece kâfirin dini veya yaşam tarzına ait olup görüldüğü anda sadece kâfirleri anımsatan özel kisve veya davranış biçimidir.

Vela ve bera akidesine aykırı olan ve bazılarının dillerinde alışkanlık haline gelmiş bazı saygı ifadeleri vardır. Bu ifadeleri kâfirler için kullanmak vela ve beraya aykırıdır. Başkanım, sayın, değerli, çok kıymetli, duayen, faziletli şeyh, allame, saygıdeğer, büyük üstad, efendi hazretleri, hoca efendi ve bu meyanda şahıslar için kullanılıp övgü ve saygı ifadesi taşıyan her söz veya cümlelerin kâfirliği ile bilinen şahıslar için kullanılması kesinlikle caiz değildir. Bu ifadelerde muhatapı yüceltme ve üstün tanıma anlamları vardır. Kâfirler Allah'ın c.c düşmanları oldukları halde hiçbir mümin onları yüceltici ifadeler kullanamaz.

Rasulullah (sav) şöyle buyurur: **“Bir münafık için efendimiz demeyin çünkü o sizin efendiniz olursa Rabbinizi öfkelen-dirmiş olursunuz.”**

Diğer bir rivayette de şöyle gelmiştir: **“Bir adam münafık birine 'Ey efendim' derse şüphesiz Rabbinin öfkelen-dirmiş olur.”**

İbni Kayyım el-Cevziyye (rh) şöyle der: “Kâfırlara efendimiz, mevlamız gibi ifadeleri kullanmak kesinlikle haramdır. Ayrıca onları doğru görüşlü, salih kişi, yol gösterici gibi lakaplarla çağırmak her ne kadar onlar bu lakaplarla anılıyor olsalar bile caiz değildir.

Milyonların gözleri önünde en iğrenç günahları sergileyenler, küfrün ve şirkin zirvesindeki insanlık suçu işlemiş idareciler, haçlıların ve Siyonistlerin kuyrukları pozisyonunda bulunan birçok aşağılık kimselerin her şeye rağmen yüceltildiklerini ve üstün sıfatlarla anıldıklarını neredeyse her gün müşahade ediyoruz.

Kendilerine alim, şeyh, mücahit denilen belam tiplerin televizyonlarda ve internet kanallarında yeryüzünün en azılı kâfırlarına övgüler düzdüklerini görüp dinledikçe kendilerinin de yücelttiklerinin de ne kadar aşağılık oldukları daha net bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

* Müminlerin yanlarında işçi olarak kâfırları çalıştırması bazen vela ve bera ile alakalı olabilmektedir. Bu konuya kısmen değinen Ömer (ra) ile Ebu Musa el-Eşari arasında geçen bir kıssayı daha önce nakletmiştim. Bu bölümü ise konuya biraz detay getirerek sonlandırmak istiyorum.

Kâfırların müminler üzerine önemli görevlere getirilmesi konusunda âlimlerimiz icması varken şoförlük, hizmetçilik, inşaat ve sanayi alanında sıradan işlerde çalıştırılması konusunda aynı durum söz konusu değildir. Nitekim Sahabe (rhum) arasında da bu ihtilafı görmek mümkündür.

Âlimlerden bazıları caiz olmasını ihtiyaca bağlı olarak zikretmişler bazıları da zaruri olmasını şart koşmuşlardır. İmam Buhari (rh) sahihinde 'Zaruret Anında Müşrikleri Kiralamak' babı diye bir konu başlığı açmıştır.

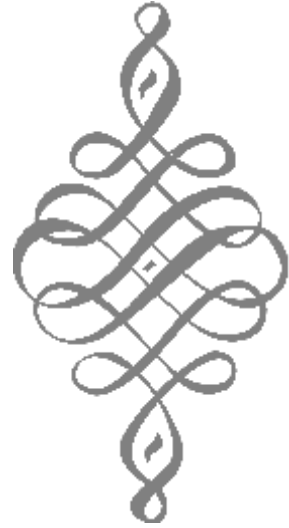
İbni Hacer bu başlığı şerh ederken İmam Buhari'nin zaruret hali dışında harbi veya zimmi olan müşrikleri işçi olarak tutup çalıştırmanın caiz olmadığı görüşünde olduğunu zikreder.

Hayber'in fethedilmesinin ardından tarım arazilerinde çalışacak yeterli sayıda işçisi bulunmadığı için Rasulullah (sav) Hayber yahudilerini çağırmış ve onları elde ettikleri ürünlerin yarısını almak kaydıyla tarım işinde istihdam etmiştir. Bedir savaşına hazırlanırken kendisine katılmak isteyen bir müşrike “Geri dön çünkü ben bir müşrikten yardım istemem” diye buyurmuş onlardan gelecek en ufak bir desteğe razı olmamıştır.

Bununla birlikte zaruri olmasa bile kâfırları işçi olarak çalıştırmanın caiz olduğunu ifade eden âlimler de vardır. Fakat görüşler arasında tercih yapan âlimler bu görüşü ya tercih etmemişler ya da ihtiyaç şartına bağlamışlardır.

Müminlerin kâfirleri yanlarında çalıştırmalarının birbirleri arasında ünsiyet oluşturması, bu ünsiyetin sevgi bağına dönüşmesi sonrasında ise aralarında küfür derecesine varan bağlılıkların kurulmasını engellemek için işinin ehli müminler varken kâfirlerin müminlere tercih edilmemesi üzerinde titizlikle durmuşlardır. Bazen bu mesele bir tercih olarak müminin karşısına çıkabilir. Yanında çalışacak işçinin bile müminleri öteleyecek ve kâfirleri kendine daha yakın kılacak her tercihten sakınmak müminin islam kardeşleriyle olan velasını kuvvetlendirecek, kâfirlere karşı olan duruşunu ortaya koyup berasını korumasına destek olacaktır.

Görüldüğü üzere bazen aklımızın ucundan bile geçmeyen bazı meseleler vela ve bera akidemizle alakalı olabiliyor. Fark etmez diye düşündüğümüz bazı tercihler inancımızın en temel meseleleriyle doğrudan veya dolaylı olarak bağlantılı olabiliyor. Vela ve bera akidesini ve bu akide ile irtibatlı olan meseleleri öğrenip uygulayarak kulluk vazifesini sürdürmek, yaşadığımız isyan toplumları arasında çok zorlandığımız bir kulluk vazifemiz olsa da Allah c.c tan bu vazifemizi yerine layıkıyla yerine getirebilmek için daima yardım diliyor, eksiklerimizi gidermesini niyaz ediyoruz.

Kur'an'ın Yaşandığı Evler

Ayşe Ebrar

Değerli okuyucularımız, huzurlu bir toplumu oluşturunun yolu imanlı, ahlaklı ve huzurlu ailelerde yetiştirilmiş insanlar ve nesillerin varlığına bağlıdır. Zira toplum içinde her insan kendi yetişmiş olduğu ailenin kişiliği ve ahlakı üzere bulunmaktadır. İşte bundan dolayı bir toplumu ıslah etmek aile yuvalarını Kur'an ve Sünnet üzere düzenlemeye bağlıdır. Kur'an ve sünnete göre kurulmayan ve düzenlenmeyen evler ahlaktan, huzurdan uzak herkesin kendi başına bir hayat yaşama eğilimine girdiği ve şeytanın oyun ve senaryolarına meskenlik eden evler haline gelecektir. Zira Kur'an-ı Kerim ve sünnet, fertler arasında ayırım ve adaletsizlik yapmadan aynı anda bütün fertleri her türlü zarardan koruyacak ve onlara her türlü menfaati sağlayacak emir ve yasakları içinde barındırmaktadır. Her kim de ailesi ve yuvasında Kur'an ve sünnette geçen emir ve yasaklara uygun bir hayat yaşamayı sağlarsa o zaman o ailenin her bir ferdi için kurulabilecek en iyi aile düzenini kurmuş olmaktadır.

Bir yuvada Allah'ın emir ve yasaklarının uygulanabilmesi o evde Kur'an ve sünnetin okunup yaşanıp gündemde tutuluyor olmasını gerektirmektedir ki küçüğünden büyüğüne aile fertlerinin hepsi yapması ve yapmaması gereken şeyleri öğrenmiş olsun. Ailede bu düzeni sağlaması gereken ilk kişiler de yuvalarını maddi-manevi her türlü kötülükten korumaktan mükellef olan anne babalardır. Cahiliyyenin hâkim olduğu, tağutların bütün toplulukları emirleri altına alıp onları hem dünyada hem de ahirette rezil ve zelil olacak bir hayata sürüklediği şu dönemde tevhid ehli toplumda Allahu Teâlâ'nın hükümlerinin uygulanmasını isteyen bir mümin, öncelikle kendi evini İslam'ın hükümlerine göre yaşanacak bir yer haline getirmekle yükümlüdür.

Zira zulüm ne kadar artarsa artsın, tağutlar sokaklara, caddelere, toplumlara ne kadar hükmederse etsin bizler bu toplumları ıslah edecek fertler olabilmemiz için işe öncelikle kendi evimizden başlayarak oraları Kuran'ın okunduğu, sünnetin öğretildiği, insanı kötülüklerden alıkoyan namazın kılındığı yerler haline getirmek zorundayız.

Zira firavun tağutunun yönetimi ve zulmü altında olan Musa peygamber ve ona inanan müminlere Allah Teala şöyle buyurmuştur: **"Biz de Musa ve kardeşine: Kavminiz için Mısır'da evler hazırlayın ve evlerinizi namaz kılınacak yerler yapın, namazlarınızı da dosdoğru kılın. (Ey Musa!) Müminleri müjdele! diye vahyettik."**¹

Bu ayet İsrailoğullarının Mısır'dan çıkıp kendi toplumlarını ve devletlerini kurmalarından önce evlerine bir ibadethane ve ilim yuvası haline getirerek kendilerini manevi olarak yetiştirmelerini emretmektedir.

Peygamberimiz (sav) Medine'ye gidip İslam devletini kurmadan önce Mekke'deki tağuti sistemlerin zulmü altında yaşadığı on üç yıl süren Mekke devrinde evlerde Kur'an-ı Kerim okumak, ailesine ve müminlere ilim öğretip ibadet etmek suretiyle ashabını yetiştirmiştir. Ayete uyarak şirksiz bir iman, samimi bir niyetle evlerini Allah için ibadethane ve ilim yuvası haline getiren müminlere hem ahirette cennet, hem de dünyada her türlü fitne ve huzursuzluklardan uzak bir hayat yaşayacaklarının müjdesi verilmiştir. Mekke'de herkese açık bütün insanların bildiği bir yerde mescit edinemeyen Peygamberimiz (sav) ve ashabı evini İslam davası için açan Erkam'ın evinde yıllarca Kur'an okuyup ibadet etmişlerdir. Bunun yanı sıra her bir mümin kendi evinde Kur'an okuyup ibadet etmeye çalışıyordu.

¹ [10/Yunus 87]

Ömer (ra) Rasulullah (sav)'i öldürmek için yola çıktığı zaman kız kardeşinin müslüman olduğunu duyması üzerine onun evine gitmişti. Kız kardeşinin evinde ise Habbab bin Eret, Ömer'in kız kardeşi Fatıma ve kocası Sad Kur'an okuyordu. Ömer onların evlerindeki okudukları Kur'an sayfalarını alıp okuyarak müslüman olmuştur. Biz bu olayda Ömer (ra)'ın kız kardeşi ve eşinin evlerinde Kur'an okunmasına ve orada Allahu Teâlâ'nın ayetlerinin gündem edilmesine ne kadar önem verdiğini görüyoruz. Hatta onların bu güzel amelleri müşrik olan Ömer (ra)'ın müslüman olmasına sebep olmuştur.

Rasulullah (sav) bu konuda şöyle buyurmuştur: **“İçinde Kur'an okunan ev, içindeki aile fertlerine (okyanuslar kadar) genişler. Melekler oraya iner, şeytanlar ise oradan kaçır. O ev hayır ve bereketle dolar. Kur'an okunmayan ev, halkına daralır. Melekler orayı terk eder, şeytanlar ise oraya musallat olur. O evin hayır ve bereketi kaçır.”**²

Peygamberimiz evlerde Kur'an okunmasını şu hadisi ile de tavsiye etmiştir: **“Evlerinizi kabirlere çevirmeyin. İçerisinde Bakara suresi okunan evden şeytan kaçır.”**³

Yani evlerimizde Kur'an okuyup Allah'ın ayetlerini gündemde tutarsak yuvamızı şeytanlardan koruyup huzurlu hale getireceğiz. Ancak bir evin huzurlu olması sadece Kur'an'ın lafzının okunmasına bağlı değildir. Aynı zamanda Allah'ın yasaklamış olduğu haramlardan kaçınmak ve emrettiklerini yapmak gerekmektedir. Zira insanın hem dünyada hem de ahirette huzurlu, mutlu olabilmesi Rabbinin ona dünyanın ve ahiretin saadetini sağlayan emir ve yasaklarına göre yaşamasına bağlıdır.

Zira Rabbimiz bizlerin başına gelecek olan her türlü zararı engelleyecek şirk koşmamayı ve haram kıldığı şeylerden kaçınmayı bize emrederek her türlü zarardan korumaya almıştır. Bunun yanında bize dünyada ve ahirette saadete ulaştıracak ibadeti ve iyi işler yapmayı emrederek bizim her türlü hayra ve iyiliğe ulaşmamızı istemiştir. Aslen bizim, Allah'u Teâlâ'nın ve Resulünün sünnetini uygun bir hayat yaşamamıza Allah'ın ve Resulünün ihtiyacı yoktur, buna sadece bizim ihtiyacımız vardır. Zira bizler itaat edip onu yüceltmesek de Allah'ın şanı yücedir ve onun bizim itaatimize ihtiyacı yoktur. Bizler Allah'ın resulünün yolundan gitmesek de o yine Rabbine olan görevini ve sorumluluğunu yerine getirmenin mükâfatını alacaktır. Rabbimiz bizleri bu konuda şöyle uyarmıştır:

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ

De ki: “Hak, Rabbinizdendir. Artık dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin.”⁴

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا

“Şüphesiz biz onu (ömür boyu yürüyeceği) yola koyduk. O bu yolu ya şükrederek ya da nankörlük ederek kateder.”⁵

Evlerimizi arı vızıltısı gibi Kur'an seslerinin geldiği evlere dönüştürmeyi başarısak yuvalarımızı şeytanlardan koruyup huzurlu hale getirmiş olacağız. Aynı zamanda sadece kendimiz okuyup mealini sadece kendimiz anladığımızda görevimizi yerine getirmiş olmuyoruz. Evveliyatla ailedeki fertlerden ve bilhassa çocuklarımızdan da mesulüz. Peygamber (sav) çocuklara Kur'an öğretilmesi hususuna ehemmiyet vererek Kur'an okumayı öğreten anne-babaların mükâfat alacaklarına işaret etmektedir:

² (Tirmizi 5/18)

³ (Müslim, Müsafirin 212)

⁴ [18/Kehf 29]

⁵ [76/İnsan 3]

“Kim Kur'an okur, öğrenir ve onunla amel ederse, kıyamet gününde babasına ve annesine güneşin ışığı gibi parlak nurdan bir taç ve dünyada da eşi benzeri olmayan iki hulle (elbise) giydirilir.”⁶

Ana-babalar olarak çocuklarımızı Kuran'la yetiştirmeli, Kur'an'ı içlerine nakış gibi işlemeliyiz. Sadece okumalarını değil yaşayıp mesajını anlamalarını sağlamayı boynumuzun borcu bilmeliyiz ki bu hususta Ömer muhtar şöyle der: “Çocuklarınıza sütle birlikte Kuran'dan öğütler verin, boyları büyürken kalpleri ve bakış açıları da büyüsün.”

Kur'an ve sünnet bilincinde olan şuurlu bir Müslüman, Rasulullah'ın “Evlerinizi kabirlere çevirmeyin” sözünde buyurduğu gibi evini, Allah'ın kitabının okunmadığı, Rasul'ün sünnetinin öğretilmediği ve içinde Allah'ın anılmadığı, Allah'ın rahmetinden uzak meskenler haline getirmez. Müslümanlar bu durumu dikkate alarak evlerini kabristana benzetmemeli, orayı içinde yatıp uyunan birer otel durumuna getirmemeli, evlerinde ibadet etmeli, namaz kılıp Kur'an okumalıdır. Diğer bir söyleyişle ve Rasulullah (sav)'ın ifadesiyle içinde Allah'ın adının anıldığı evle, içinde namaz kılınmayan ve böylece odalarında da Allah'ın anılmadığı evler ölüye benzetilmiştir. Böyle evler birer kabristan, o evlerde yatıp kalkanlar da diri gibi görünen birer ölüdür.

Kardeşlerim! Hayat evde başlar. Öğrenme faaliyetine ve hayatı tanımaya evde başlarız. Evlerimiz bizim ilkokulumuzdur. Anne-babamız ilk öğretmenlerimizdir. Ev sadece beton duvarlar, güzel mobilyalar ve barınma ihtiyacımızın karşılandığı yer demek değildir.

İnsanın en özel, en derin, en samimi duygu ve davranışlarını yaşadığı ve yansıttığı mekanlardır evlerimiz. Kişilik ve kimliğimizin oluşmaya başladığı ilk mekan, Allah'a kulluk için ilk merkezdir evimiz. İman, ahlak ve ibadetlerin ilk tecrübe edildiği mekandır evimiz. Bu sebeple evlere hakim olmak, evlerin açıldığı sokaklara ve topluma da hakim olmaktır. Evleri ihya etmek toplumu da ihya etmektir. Evlerini hayatın ve değerler eğitiminin merkezi haline dönüştürmüş müminler, bakınız Kur'an-ı Kerim'de nasıl övülmektedir:

فِي بُيُوتٍ أَدْنَى اللَّهِ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ
يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ

رَجَالٌ لَا تُلْهِيمُهُمْ تِجَارَةً وَلَا بَيْعًا عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ
الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ
الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ

**“Allah'ın, yüceltilmesine ve içlerinde adının anılmasına izin verdiği evlerde hiçbir ticaretin ve hiçbir alış verişin kendilerini Allah'ı anmaktan, namazı kılmaktan, zekâtı vermekten alıkoymadığı birtakım adamlar buralarda sabah akşam O'nu tesbih ederler. Onlar, kalplerin ve gözlerin diki-
lip kalacağı bir günden korkarlar.”⁷**

Selam ve Dua ile...

⁶ [Hakim el Müstedrek 2132, Tergîb ve Tergîb 3/277-]

⁷ [24/Nur, 36-37]

سُورَةُ الْحُجُرَاتِ

Hucurat Suresi Tefsiri

Muhammed Firat

Hamd, Âlemlerin rabbi olan Allah (celle celaluhu)'a aittir. Salât ve selam, kendisine itaat etmek ve yolundan gitmekle emrolunduğumuz âlemlere rahmet olarak gönderilen Allah (celle celaluhu)'ın resulü Muhammed Mustafa'nın üzerine olsun.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ
يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ
يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا
بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْإِسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ
يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

**“Ey iman edenler! Bir topluluk bir diğeri-
rini alaya almasın, belki de onlar kendile-
rinden daha hayırlıdırlar. Kadınlar da başka
kadınları alaya almasınlar, belki onlar ken-
dilerinden daha hayırlıdırlar. Kendi kendi-
nizi karalamayın; birbirinizi kötü lakaplarla
çağırmayın; imandan sonra fasıklık ne
kötü bir addır. Tevbe etmeyenler, işte onlar
zalimlerin ta kendisidir.”¹**

Ayetin nüzul sebebi olarak farklı riva-
yetler vardır:

1. İbn Abbas (rhuma) dedi ki: Ayet Sabit b. Kays b. Şemmas hakkında inmiştir. Kulağında bir parça ağırlık vardı. Rasulullah (sav)'in meclisine ondan önce gidenler, o geldiği zaman Rasulullah (sav)'in yanında oturup söylediklerini duyması için ona yer açarlardı. Yine bir gün mescide geldiğinde Rasulullah (sav) ile birlikte sabah namazının bir rekâtını kaçırmış bulunuyordu. Rasulullah (sav) namazı bitirince ashâbı onun yanında yerlerini aldılar. Herkes olduğu yerde oturdu, yerinden ayrılmadı.

Hatta bazı kimseler oturacak yer bulamadığı için ayakta kalmıştı. Sabit b. Kays namazını bitirince insanların omuzları üzerinden atlayarak 'Yer açın, yer açın' diyordu. Ona yer açtılar, nihayet Rasulullah (sav)'in yanına kadar ulaştı. O'nunla kendisi arasında sadece bir kişi kalmıştı. O kişiye 'Yer aç' dedi. Adam kendisine 'Bir yer buldun otur' dedi. Sabit kızgın bir şekilde arkasına oturdu, sonra da 'Bu kim?' diye sordu. Ona 'Filan kişi' dediler. Bu sefer Sabit 'Filan kadının oğlu mu' diyerek annesi sebebiyle onu ayıpladı. O bu sözleriyle annesinin cahiliye dönemindeki adını da söylemişti. Adam bundan utandı, sonra bu ayet nazil oldu.

2. ed-Dahhak dedi ki: “Ayet, surenin baş tarafında sözü edilen Temimoğulları heyeti hakkında inmiştir. Onlar ashâbın fakirleri ile alay etmişlerdi. Ammar, Habbab, İbn Füheyr'e, Bilal, Suheyb, Selman, Ebu Huzeyfe'nin azatlısı Salim ve diğerleri gibi... Onların kılık kıyafetlerinin kötü olduğunu görünce (onlarla alay etmişlerdi). İşte bu ayet aralarından iman eden kimseler hakkında inmiştir.

**(Ey iman edenler! Bir topluluk bir diğeri-
rini alaya almasın, belki de onlar kendilerinden daha hayırlıdırlar)**

Ayette genel bir ifade kullanılarak alaya almanın her çeşidi yasaklanmıştır. Bundan dolayı, bir müminin başka bir mümini, renginden, ırkından, fakirliğinden, acizliğinden yahut işlediği bir hatasından dolayı alaya alması caiz değildir.

¹ [49/Hucurat 11]

İnsanları alay etmeye iten etkenler içinde büyülenme, kendini beğenme, karşısındakini küçük ve kusurlu görme gibi hal ve duygular vardır. Sırf gülüp eğlenmek için bir kimse ile alay edilmiş olsa bile alay konusu olan şahsın buna layık görülmesi ve aşağılanması söz konusudur.

İbn Hibban'ın Sahihinde Rasulullah (sav)'ın şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: **“Sizden herhangi bir kimse kardeşinin gözündeki küçücük bir çöpü görür de kendi gözündeki kocaman bir kütüğü nasıl görmezlikten gelir?”**

(Kadınlar da başka kadınları alaya almasınlar, belki onlar kendilerinden daha hayırlıdır)

Rabbimiz müminlere “Ey iman edenler” diyerek sesleniyor ve aralarında bir gurubun diğerini alaya almalarını yasaklıyor. Gerekçe olarak da alay edilenlerin Allah katında alay edenlerden daha hayırlı olabileceklerini bildiriyor. Yine kadınların diğer kadınlarla alay etmesini yine aynı gerekçe ile yani alaya alınan kadınların Allah'ın katında daha hayırlı olabileceği gerekçesi ile yasak ediyor. Önceki ayette alay etmenin genel olarak yasaklanmasından sonra kadınların ayrıca söz konusu edilmesi, onların daha çok alay etmelerinden dolayıdır.

İkrime, İbn Abbas (rhuma)'nın şöyle dediğini rivayet etmektedir: Huyey b. Ahtab'ın kızı Safiye, Rasulullah (sav)'a gelerek “Ey Allah'ın Rasûlü! Kadınlar beni ayıplıyorlar ve bana 'Ey iki yahudinin kızı, yahudi kadın' diyorlar” dedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav) “Niye onlara 'Benim babam Harun, amcam Musa, kocam da Muhammed'dir' demedin?” diye buyurdu. Allah Teâlâ da bu ayeti indirdi.

Tirmizi'de Aişe (rha)'ın şöyle dediği rivayet edilmektedir: “Rasulullah (sav)'e bir adamın taklidini yaptığımda 'Bana şunlar şunlar verilecek olsa bile bir adamın taklidini yapmak hoşuma gitmez' buyurdu.

Yine Aişe (rha) dedi ki: Bir gün Rasulullah (sav)'e “Ey Allah'ın Rasulü! Safiyye (kısa olduğunu elimle işaret ederek) şöyle bir kadındır” dedim. Rasulullah (sav) “Ya Aişe! Sen öyle bir söz söyledin ki denize katılacak olsa onu bile bulandırırır” buyurdu.

(Kendi kendinizi karalamayın...)

“Karalama” olarak tercüme ettiğimiz kelimenin Arapça karşılığı “lemz”dir. Bu kelimenin manası “El ve dil ile, kaş göz işaretiyle bir kimseyi karalamak, küçük düşürmek, şeref ve haysiyetine leke sürmektir.” Müminler böyle bir haksızlığı, öz kardeşleri gibi olan dindaşları bir yana, düşmanlarına bile yapamazlar. Müminlerin kardeş olduğu ilan edildikten sonra birinin diğerini karalaması, kişinin kendini karalaması gibi kabul edilmiştir.

İslam'ın Kur'an-ı Kerim'in yol göstericiliği ile kurmuş olduğu üstün insan topluluğunun yüce bir edebi vardır. O toplumda herkesin dokunulmaz bir haysiyeti vardır. Bu haysiyet, o toplumun haysiyetidir. Herhangi bir bireyi ayıplamak bizzat insanın kendisini ayıplaması gibidir. Çünkü toplumun tümü birdir, bir bütündür ve haysiyeti de birdir.

(Birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın)

Alaya alma ve ayıplamaya, kişilerin hoşlanmadığı ve alaya alındıkları ya da ayıplandıklarını hissettikleri kötü lakap takma da dâhildir. Müminin diğer mümin üzerindeki haklarından birisi de kendisini küçük düşürecek ve hoşuna gitmeyecek kötü lakaplarla çağırılmamasıdır.

Nitekim Rasulullah (sav) cahiliyet devrinde takılmış olan isim ve lakapları değiştirmiştir. Buna göre Allah Teâlâ'nın yasaklamış olduğu alay etmek, kaş göz işaretleri yapmak, lakap takmak bir fasıklıktır ve caiz değildir.

(İmandan sonra fasıklık ne kötü bir addır)

el-Hasan ve Mücahid dediler ki: "Kişi İslama girdikten sonra daha önceki kâfırlığı ile 'Ey yahudi, ey Hristiyan' denilerek ayıplanıyordu. İşte ayette bu yasaklanmaktadır." Yani bir kimseye müslüman olup tevbe ettikten sonra kâfir ya da zinakar adının verilmesi ne kadar kötüdür.

Tirmizi'de Rasulullah (sav)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: **"Her kim, kendisinden tevbe etmiş olduğu bir günah sebebi ile bir mümini ayıplayacak olursa o ayıplayanı aynı günah ile mübtela kılıp dünya ve ahirette onu bu günah sebebiyle rezil etmesi Allah'ın üzerindeki bir hak olur."**

(Tevbe etmeyenler, işte onlar zalimlerin ta kendisidir.)

Ayet Allah Teâlâ'nın ölçüsündeki gerçek değerleri ima ettikten, kardeşlik duygusunu harekete geçirdikten hatta bir tek kişilikte bütünleşme bilincini vurguladıktan sonra imanın anlamını ele alıyor ve müminleri bu şerefli vasfı yitirmemeleri için uyarıyor. Alaya alma, ayıplama ve lakap takma gibi hareketlerle imandan sapmamaları için onların dikkatini çekiyor.

"İmandan sonra fasıklık ne kötü bir addır" Bu, iman ettikten sonra dönmek gibi bir şeydir. Sonra ayette bu, zulüm kabul edilerek onlar tehdit ediliyor. Zulüm kelimesi bilindiği gibi şirki ifade eden terimlerden birisidir.

"Tevbe etmeyenler, işte onlar zalimlerin ta kendisidir" İşte ayet, bu üstün ve şerefli topluma ruhsal terbiye kurallarını böylece yerleştirmektedir.

Velhamdulillahi Rabbil alemin...

Tabletlerin Tarihi

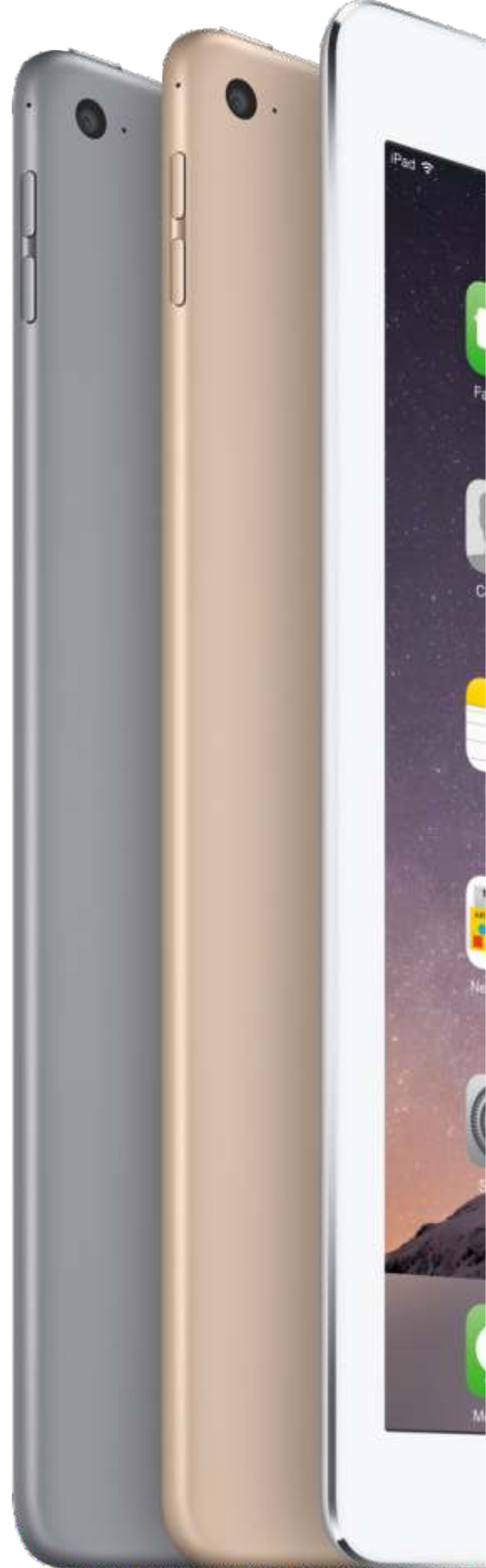
Burak Eryılmaz

Günümüzde tabletler günlük yaşamımızın vazgeçilmez bir parçası haline geldi. Ancak, bu popüler cihazların tarihi oldukça yeni olmasına rağmen, hızlı bir evrim geçirdi ve teknoloji dünyasında önemli bir yer edindi. İşte bu yazımızda tabletlerin tarihini inceleyeceğiz.

Tablet bilgisayarların kökenleri, 20. yüzyılın ortalarında başlayan kişisel bilgisayarların gelişimine dayanır. Ancak, ilk gerçek tablet bilgisayarlar, 2000'lerin başlarında piyasaya sürüldü. Microsoft'un 2000 yılında tanıttığı Windows XP Tablet PC Edition, ilk ticari tablet işletim sistemi olarak kabul edilir. Bu cihazlar, kalemle doğrudan ekran üzerinde yazmayı veya çizmeyi mümkün kılan dokunmatik ekran teknolojisini kullanıyordu.

Tabletlerin popülerliği, 2010'da Apple'ın iPad'i piyasaya sürmesiyle büyük bir ivme kazandı. İlk nesil iPad, büyük bir dokunmatik ekranı, hafif ve ince tasarımı ve geniş uygulama desteğiyle dikkat çekti. iPad'in başarısı, diğer teknoloji şirketlerini de tablet pazarına girmeye teşvik etti ve birçok farklı marka ve model ortaya çıktı. Ancak, Apple'ın ürünleri pazarda lider konumda olsa da, Android ve Windows işletim sistemlerine sahip farklı markaların tabletleri de popülerlik kazandı.

Tabletlerin evrimi, teknoloji şirketlerinin sürekli olarak yeni özellikler eklemesi ve tasarımlarını geliştirmesiyle devam etti. İkinci nesil iPad ve sonraki modeller, daha yüksek çözünürlüklü ekranlar, daha hızlı işlemciler ve daha ince tasarımlarla geldi. Ayrıca, Android ve Windows gibi farklı işletim sistemleri de tablet pazarına giriş yaptı ve çeşitliliği artırdı. Bu dönemde, tabletlerin taşınabilirliği ve çoklu dokunma özellikleri daha da gelişti ve kullanıcıların daha kolay ve verimli bir şekilde cihazları kullanmasını sağladı.

Son yıllarda, tabletlerin dizüstü bilgisayarlarla birleştirilmesiyle hibrit tabletler ve 2'si 1 arada cihazlar popüler hale geldi. Bu cihazlar, klavye takılabilir veya ayrılabilir özellikte olup, kullanıcıların tablet modunda taşınabilirlik ve dokunmatik ekran deneyiminden yararlanmasını sağlar, ancak ihtiyaç duyduklarında klavye ile daha fazla üretkenlik elde edebilirler. Bu şekilde, kullanıcılar hem tabletin esnekliğinden hem de dizüstü bilgisayarın işlevselliğinden en iyi şekilde yararlanabilirler.

Tablet teknolojisi sürekli olarak gelişmeye devam ediyor ve gelecekte daha da ilginç yenilikler görebiliriz. Yapay zeka, artırılmış gerçeklik ve katlanabilir ekranlar gibi teknolojilerin tabletlerle entegrasyonu, kullanıcı deneyimini daha da geliştirebilir. Ayrıca, tabletlerin eğitim, sağlık, iş ve eğlence gibi farklı alanlarda daha fazla kullanım alanı bulması beklenmektedir. Özellikle, pandemi sürecinde uzaktan eğitim ve çalışma yöntemlerinin yaygınlaşmasıyla tabletlerin önemi daha da artmıştır ve bu trendin gelecekte de devam etmesi muhtemeldir.

Tabletlerin tarihi, hızlı bir şekilde gelişen ve değişen bir serüveni temsil eder. Bu cihazlar, insanların işlerini yapma, bilgiye erişme ve eğlenme şeklini dönüştürmüş ve modern dijital yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Tabletler, taşınabilirlikleri, çoklu dokunma özellikleri ve geniş uygulama desteği ile kullanıcıların her türlü ihtiyacını karşılamak için ideal bir çözüm sunmaktadır.

